

Quicksan
Wet natuurbescherming

**Tripscompagnie 16
te Sappemeer**

projectnummer

231106

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Tripscompagnie 16 te Sappemeer		
Projectnummer	231106		
Auteur	De heer M. Vos		
Controle en vrijgave	De heer M. Pinxterhuis		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	14 augustus 2023	Vigerende versie
Paraaf vrijgave			

OPDRACHTGEVER	
Naam	De heer J. (Jos) Simonsz
Adres	Tripscompagnie 16, 9611 TC SAPPEMEER

UITGEVOERD DOOR		
		
info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Hoogeveen Elbe 2 7908 HB Hoogeveen 0528 373 982	Kantoor Almere Landdrostdreef 124 1314 SK Almere 036 82 00 397	Kantoor Groningen Friesestraatweg 213 A-D 9743 AD Groningen 0596 633 355

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Tripscompagnie 16 te Sappemeer, in opdracht van Jos Simonsz. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2023 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2023 Sappemeer_231106_Tripscompagnie 16_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	5
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	8
2.1	Bronnenonderzoek.....	8
2.2	Veldinspectie.....	8
2.3	Toetsing	8
3.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING	9
3.1	Natura 2000	9
3.2	Natuurnetwerk Nederland	11
3.3	Natuur buiten het NNN	11
4.	EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	13
4.1	Flora	13
4.2	Broedvogels	13
4.3	Vleermuizen	15
4.4	Grondgebonden zoogdieren	16
4.5	Overige soorten.....	17
4.6	Rode Lijst soorten.....	17
5.	CONCLUSIE EN ADVIES	18
5.1	Gebiedsbescherming	18
5.2	Soortenbescherming	18
5.3	Advies en vervolgstappen	19
5.4	Verantwoording	20
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	21

BIJLAGEN

- 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen
- 2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten
- 3 Uittreksel NDFF
- 4 Uittreksel NDFF Rode Lijst

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van drie schuren en realisatie van nieuwbouw ter plaatse van Tripscompagnie 16 te Sappemeer.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Aangezien voor voorliggend plan geen bomen worden gekapt, is het aspect beschermde houtopstanden niet relevant. De quickscan gaat uitsluitend in op de onderdelen gebiedsbescherming (Natura 2000 en NNN) en soortenbescherming.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Groningen is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Rode lijst soorten

Met de ingang van de Omgevingswet (ingangsdatum 1 januari 2024) dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gaan gelden in artikel 11.27 Bal (specifieke zorgplicht soorten). Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19 van de Omgevingswet.

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Tripscompagnie 16 te Sappemeer, op kadastraal perceel SAPPEMEER, L 655 (zie figuur 1.1). Op het perceel staan in totaal vijf agrarische schuren, waarvan er drie gesloopt worden (genummerd 1 tot en met 3 in figuur 1.1). De te slopen schuren zijn van het bouwjaar 1977 (schuurnummer 1), 1978 (schuurnummer 2) en 2006 (schuurnummer 3). De drie schuren hebben een totale oppervlakte van circa 2.000 m². De daken van schuren nummers 1 en 2 zijn in het voorjaar van 2023 gesaneerd.

Ten noorden van het plangebied ligt kanaal Tripscompagniesterdiep en ten zuiden het Adriaan Tripbos.

Figuur 1.1 Onderzoeksgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.2 Zuidzijde schuur nummer 1.

Figuur 1.3 Oostzijde schuur nummer 2.

Figuur 1.4 Noordwestzijde schuur nummer 3.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om drie schuren te slopen en nieuwbouw te realiseren binnen het plangebied. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Op locatie van schuur nummer 2 wordt in de nieuwe situatie een woning gerealiseerd. Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt geen opgaand groen verwijderd. Oppervlaktewater is niet binnen het plangebied aanwezig.

De werkzaamheden worden in het jaar 2023 uitgevoerd, afhankelijk van de resultaten van deze quickscan. De exacte startdatum en vormgeving van nieuwbouw is echter nog niet bekend.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 27 juli 2023 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van één kilometer rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (Broekhuizen et al., 2016; Dietz et al., 2011; raven.nl en verspreidingsatlas NDFF).

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende beschermde diersoorten naar voren: eekhoorn, gewone dwergvleermuis, grote weerschijnvlinder, huismus, poelkikker en sierlijke witsnuitlibel (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 27 juli 2023. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: (droog, bewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 18°C).

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

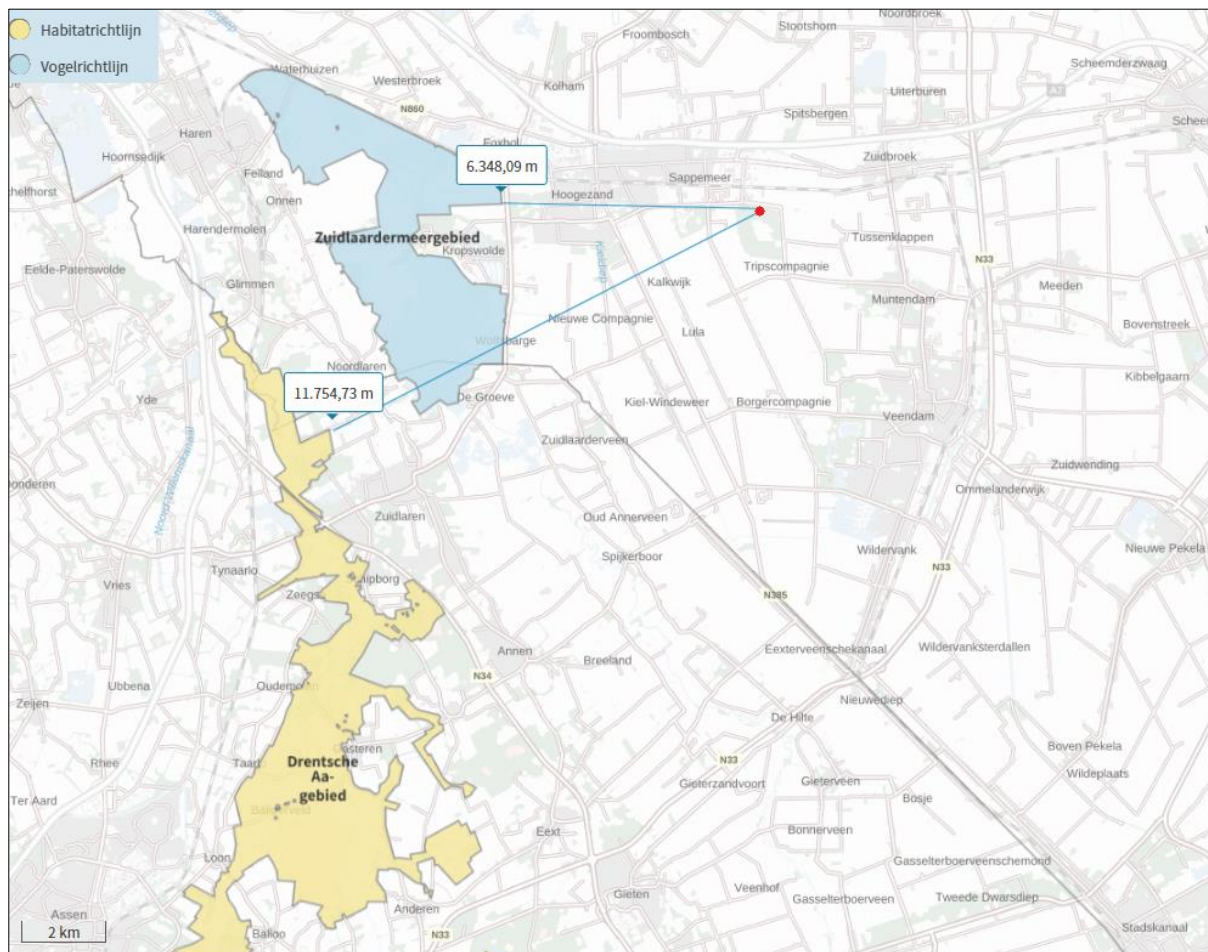
Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied, op respectievelijk 6,3 en 11,7 kilometer afstand (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Bron: RIVM, 2023 - AERIUS Calculator).

Mogelijke effecten

Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006) kan de categorie woningbouw in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich zodoende tot externe werking.

Op basis van bekende verstoringafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa zes kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.

Broedvogels

Zuidlaardermeergebied is aangewezen voor vier soorten broedvogels: porseleinhoen, kwartelkoning, rietzanger en roerdomp. De broedbiotoop van deze soorten bestaat uit (half)open waterrijke landschappen met brede zones overjarig waterriet en veel overgangen van riet naar water en/of grasland. Het betreft voornamelijk moerassige terreinen. De nesten worden gemaakt in dichte vegetaties van riet, zeggen of grassen boven of nabij ondiep water. Binnen het plangebied is dergelijk broedbiotoop afwezig. Het betreft verhard agrarisch terrein, zonder oppervlaktewater. Negatieve effecten op de doelstelling van broedvogels van Zuidlaardermeergebied is daarom uitgesloten.

Niet-broedvogels

Daarnaast is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied aangewezen voor vijf soorten niet-broedvogels. Het gebied is aangewezen als foerageergebied, of als rust- of slaapplek. De doelsoorten voor Zuidlaardermeergebied betreffen kleine zwaan, kolgans, smient, slobbeend en toendrarietgans.

Als rust- en slaapplek is het plangebied ongeschikt. Bovengenoemde soorten gebruiken grote plassen en meren, die voldoende rust bieden en bovendien roofdiervrij zijn. Grote waterpartijen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Negatieve effecten op rust- en slaapplekken van doelsoorten is daarom niet aan de orde. Ook ontbreken ecologische relaties tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden in de vorm van foerageergebied voor deze doelsoorten..

Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NOx) te berekenen.

Voor het betreffende plan wordt geadviseerd om een berekening van de gewijzigde realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden vastgesteld zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

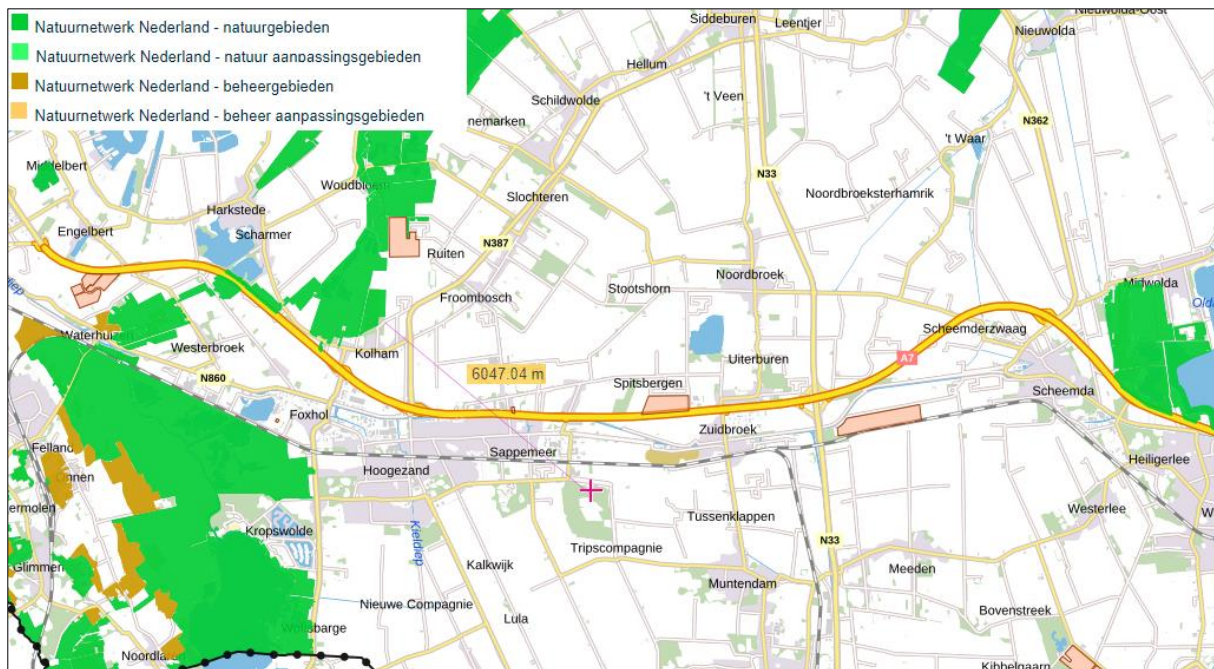
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa zes kilometer afstand.

Effectbeoordeling

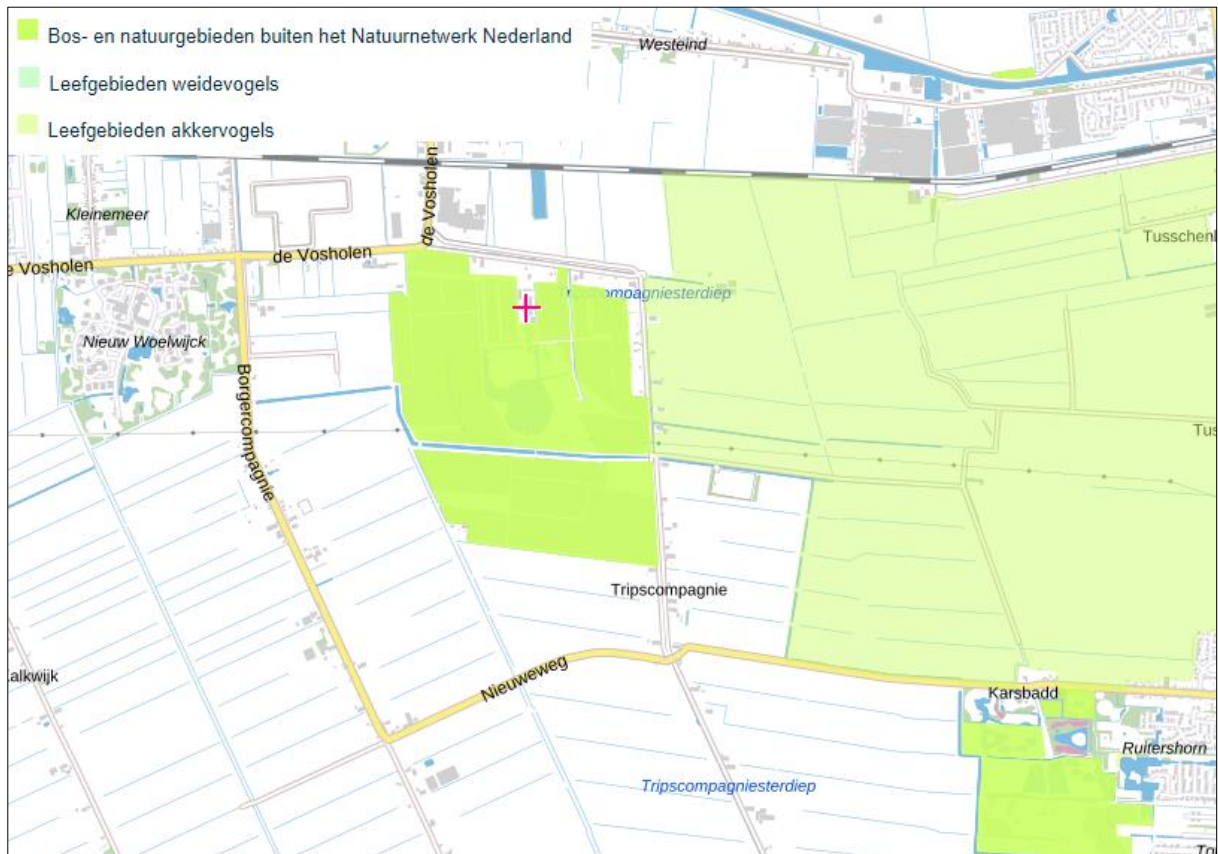
Gezien de ruime afstand (>zes kilometer), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. De provincie Groningen kent geen externe werking van het NNN (Provincie Groningen, 2021). Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Figuur 3.2 Ligging plangebied (rode kruis) ten opzichte van het NNN (groen) (Bron: Provincie Groningen, 2022).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Gronings ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bos- en natuurgebieden buiten het NNN (inclusief verbindingzones), de leefgebieden agrarisch natuurbeheer (inclusief weide- en akkervogelgebieden) en ganzenfoerageergebied (figuur 3.3). Het plangebied ligt niet binnen aangewezen natuur buiten het NNN, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

Figuur 3.3 Ligging plangebied (rode kruis) ten opzichte van de leefgebieden agrarisch natuurbeheer (Bron: Provincie Groningen, 2023).

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd tijdens het groeiseizoen van vele soorten planten. Hierdoor is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Binnen het plangebied zijn tussen de verhardingen diverse soorten van voedselrijke omstandigheden aangetroffen, waaronder Jacobskruiskruid, paardenbloem, kruipende boterbloem, gestreepte witbol, smalle weegbree en Engels raaigras. Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (verhard terrein) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Vaatplanten tussen schuur en verhard terrein.

4.2 Broedvogels

De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee daarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen. De lijst van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is als leidraad genomen (RVO, 2023).

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Nesten van boombewonende vogels worden zodoende uitgesloten binnen het plangebied.

In de directe omgeving van het plangebied op circa vijftig meter afstand zijn wel bomen aanwezig. Hierin zijn geen nesten waargenomen.

De schuren nummers 1 en 2 zijn gesaneerd, waardoor er geen dak meer aanwezig is (zie figuur 4.2). Door afwezigheid van geschikte schuilmogelijkheden kan worden uitgesloten dat nesten van gebouwgebonden soorten vogels in deze schuren aanwezig zijn.

Figuur 4.2 Door sanering geen dakbedekking aanwezig.

Bij schuur nummer 3 ontbreken toegangsmogelijkheden voor vogels om onder het dak tot broeden te komen of nesten aan balkstructuren te bouwen. Tussen de gevel en golfplaten zijn openingen dichtgezet (zie figuur 4.3). Er zijn daarom tijdens het veldbezoek ook geen nesten van vogels aangetroffen aan de binnenzijde van de schuur, zoals aan of tussen balkstructuren. Negatieve effecten op vogels ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen buiten het broedseizoen worden uitgesloten.

Figuur 4.3. Ruimte tussen golfplaten en gevels dichtgezet (foto links met rooster en foto rechts met vogelschroot).

In de directe omgeving van het plangebied kunnen in het opgaand groen diverse inheemse vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen van vogels plaatsvindt, kan dit tot verstoring leiden op in gebruik zijnde nesten van vogels. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, worden negatieve effecten uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

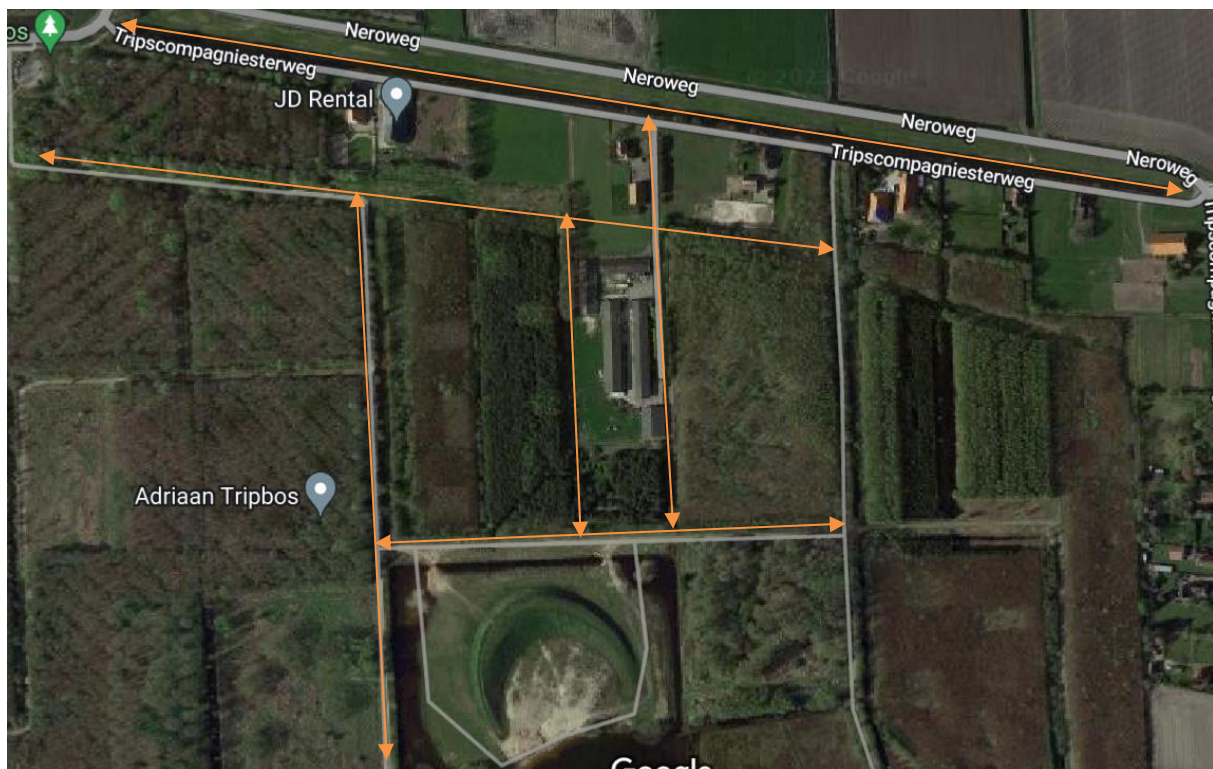
Verblijfplaatsen

Aangezien bij de schuren nummers 1 en 2 gesaneerd zijn en daardoor geen dakbedekking aanwezig is en gaten in gevels gemaakt zijn – waardoor tocht ontstaat-, kan worden uitgesloten dat bij deze schuren vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn (zie figuur 4.2).

Door het ontbreken van toegangsmogelijkheden tot het dak en gevels, vanwege de strakke afwerkingen bij schuur nummer 3, kunnen ook hier vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

Vliegroute

De bomenrijen in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentiële vliegroutes. Er worden bij de werkzaamheden geen vliegroutes aangetast. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Figuur 4.4 Potentiële vliegroutes in nabije omgeving voor vleermuizen (oranje pijlen).

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2023). In huidige situatie is op het perceel deels buitenverlichting aanwezig van bestaande schuren en het woonhuis. In de nieuwe situatie is vergelijkbare buitenverlichting aanwezig. Aangezien de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

De omgeving van het plangebied bestaat uit geschikt biotoop voor eekhoorn, haas, steenmarter en waterspitsmuis. In directe omgeving is oppervlaktewater en dichte bossen aanwezig, als ook open agrarische velden.

Eekhoorn

De eekhoorn is een echte boombewoner. Eekhoorns komen met name voor in bosgebieden, maar tevens in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bosgebied. Het voorkeurs habitat van de eekhoorn gaat uit naar een ouder bos, omdat het voedselaanbod en nestgelegenheid hier hoger is. De nesten bevinden zich vaak in boomtoppen en worden doorgaans zelf gebouwd, maar ook worden boomholten, oude kraaien- of eksternesten gebruikt (Zoogdierverseniging, 2023).

Binnen het plangebied ontbreekt het aan potentieel leefgebied van eekhoorn, vanwege afwezigheid van bomen. In de bosrijke omgeving kan wel eekhoorn voorkomen. Er zijn geen potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van eekhoorn in omliggende bomen aangetroffen. Daarnaast blijft dit leefgebied bij de voorgenomen werkzaamheden behouden. Vervolgstappen ten aanzien van eekhoorn zijn zodoende niet aan de orde.

Haas

Haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders. Hazen maken legers (ondiepe uithollingen) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploeide akker kunnen zich hazenlegers bevinden.

Binnen het plangebied ontbreekt het aan potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van haas, vanwege afwezigheid van hoog gras waar hazen zich kunnen bevinden. Vervolgstappen ten aanzien van haas zijn zodoende niet aan de orde.

Steenmarter

Steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt (Zoogdierverseniging, 2023).

Binnen het plangebied ontbreekt geschikte habitat in de vorm van takkenhopen, heggen en bermen. De schuren zijn niet toegankelijk voor steenmarter, gezien het ontbreken van schuilmogelijkheden in schuren 1 en 2 en de strakke afwerking bij schuur 3. Vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter worden daarom uitgesloten. Het plangebied kan wel gebruikt worden als foerageergebied van steenmarter. Echter zijn in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig (agrarisch land,

boerenerven), waardoor het geen essentieel foerageergebied betreft. Vervolgtappen ten aanzien van steenmarter zijn niet aan de orde.

Waterspitsmuis

Waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooien op te eten (Zoogdiervereniging, 2023).

Binnen het plangebied ontbreekt oppervlaktewater en is geen geschikt biotoop aanwezig voor waterspitsmuis. Waterspitsmuis kan zodoende worden uitgesloten binnen het plangebied.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals veldmuis te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Groningen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.5 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater (in de ruime omgeving) worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën (waaronder de uit de NDFF waargenomen poelkikker) en libellen uitgesloten (zie ook paragraaf 4.1). Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

4.6 Rode Lijst soorten

Bij ingang van de omgevingswet op 1 januari 2024 (huidige planning), geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal).

Het plangebied betreft agrarisch terrein met oude schuren en verhard terrein. Vanwege de aanwezigheid van deze verhardingen, wordt flora van de Rode Lijst binnen het plangebied uitgesloten.

Schimmels, korstmossen en mossen die op de Rode Lijst staan worden eveneens niet verwacht binnen het plangebied, vanwege de voedselrijkheid rondom schuren en verhardingen.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa zes kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten.

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>zes kilometer), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

5.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied biedt gezien de terreinkenmerken en afwezigheid van opgaand groen geen geschikte broedgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten. In de directe omgeving van het plangebied kunnen wel algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde nesten van vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Bij de voorgenomen werkzaamheden kan er tijdens het broedseizoen van vogels (globaal tussen maart en september) verstoring plaatsvinden op in gebruik zijnde nesten van broedvogels, hetgeen tot een overtreding op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan leiden. Indien werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen negatieve effecten worden uitgesloten ten aanzien van broedvogels.
- Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vanwege het ontbreken van geschikte bebouwing en bomen uitgesloten. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.

5.3 Advies en vervolgstappen

Stikstofdepositie

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de gewijzigde realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden opgesteld zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

Niet jaarrond beschermde nesten van broedvogels

In de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen.

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen wordt geadviseerd potentiële nestlocaties vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels, door maaiwerkzaamheden uit te voeren. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continue door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheid zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Natuurinclusief bouwen

Het te herontwikkelen plangebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecoloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruimte.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12 (2022). Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2021. Versie 1.0, januari 2022.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Provincie Groningen (2017). Verordening natuurbescherming provincie Groningen.

RIVM (2022). Handboek Werken met AERIUS Calculator Versie 2021, 20 januari 2022.

Internet

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 1 augustus 2023, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 27 juli 2023, van www.ndff.nl¹

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Geraadpleegd op 1 augustus 2023, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

Ruimtelijkeplannen (2022). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 1 augustus 2023, van <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index>

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2023. Geraadpleegd op 1 augustus 2023, van <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van, <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>

Staatsblad (2021a). Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Staatsblad (2021b). Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering, van <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html#d17e1570>

Zoogdiervereniging. (2023). Eekhoorn. Geraadpleegd op 27 juli 2023 van, <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE GRONINGEN

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Groningen o.b.v. bijlage 8 van Omgevingsverordening Provincie Groningen	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Groningen (2023). Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 - Bijlage 8 behorende bij artikel 3a.5 en 3a.6.

BIJLAGE 2 INDICATIEVE LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN MINISTERIE VAN EZ.

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiswaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine Bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO Nederland

BIJLAGE 3

UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen één kilometer van het plangebied.

Soort	
Vleermuizen	Zoogdieren
Gewone dwergvleermuis	Eekhoorn
Vogels	Overig
Gekraagde roodstaart	Grote weerschijnvlinder
Grauwe vliegenvanger	Poelkikker
Groene specht	Sierlijke witsnuitlibel
Huismus	
Spreeuw	
Zwarte roodstaart	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2023)*

BIJLAGE 4

UITTREKSEL NDFF RODE LIJST SOORTEN

Rode lijst soorten* binnen één kilometer van het plangebied.

Soort
Vogels
Blauwe kiekendief
Boerenwaluw
Boomvalk
Brilduiker
Gele kwikstaart
Graspieper
Grauwe vliegenvanger
Grote karekiet
Grote lijster
Grote mantelmeeuw
Huiswaluw
Keep
Kneu
Koekoek
Kraanvogel
Kramsvogel
Matkop
Nachtegaal
Oeverloper
Paapje
Patrijs
Ringmus
Rooshalsfuut
Slobeend
Smient
Spotvogel
Tapuit
Torenvalk
Visdief
Watersnip
Wielewaal
Wintertaling
Zomertaling
Zwarte mees
Overig
Sierlijke witsnuitlibel
Grote wolfsklauw
Ronde zonnedauw
Stijve ogentroost

*Rode Lijst soorten (Bron: NDFF, 2023)